
DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW.

W Lwowie Dnia 6go Stycznia 1793.

N^{ro}. 2.

Z POLSKI.

Ostrzeżenie dla Osob Woyskowych, od JW. Ożarowskiego Generała Lieutenanta Woyska Kor. i Komendanta Garnizonu Warszawskiego.

Maiąc sobie dane zlecenie od Zwierzchney władzy, dozieranie bezpieczeństwa w Garnizonie tuteyszym, a tym samym i bezpieczeństwa Pu-

blicznego, powinnością moją sądzę, ninieysze uczynić ostrzeżenie; z zadziwieniem doniesiono mi, iż się mają znajdować Osoby woyskowe tu w Warszawie, gdzie Komenda się Garnizonowa rozciąga, iedne, które zapomniawszy o powinności z służby wynikającej nie zameldowawszy się u Komendy, wążą się w Garnizonie przebywać, i bawić; drugie, które lubo po zameldowaniu ur-

C lopy

lopy , od swoiey mające Zwierzchności , po wyszłym czasie urlopcw , przecież do swoich nie wracają Kommend , i bez urlopow śmiało tu prze-mięszkiwają. Ostrzega się więc wszystkich iakieykolwiek rangi Woyskowych , aby oby-dwoch przypadkow wyrażo-nych iak nayspilniey unikali , i powinności Woyskowej za-dosyć czynili ; gdyż w sprze-ciwieniu się , rygor Woysko-wy na nich rozciągniony bę-dzie. — Dan w Warszawie dnia 24go Xbris 1792. Roku.

P Ożarowski
Gen. Lieut.

ODEZWA do NARODU.

Konfederacya Generalna Wol-
nych Obu Narodow
Złączonych.

Dla ciebie Narodzie od-wiecznie Republikantki , pra-cuiąc współ-Bracia do dobra wspólnego przywiązani , win-nemi się czuią okazać zamiar prac swoich.

Ze chcemy wspólną naszą Oyczyznę zabezpieczyć , wol-

ność , co nam przodkowie zo-
stawili , rządnieyszą , i od du-
cha panowania na zawsze za-
warowaną utwierdzić , dobro
publiczne przez pokoy i u-
fność wspólną załatwić ; czy-
now naszych osnowa dowo-
dem będzie.

Nie duma rządzenia chci-
wa , nie niechęć osobista , nie
chęć zyskow , czynow naszych
jest pobudką i sprężyną , bo
tylko iak obywatele wyrato-
waney Rzpltey wolni i równi ,
w zaciszach domow naszych
żyć spokojnie pragniemy ;
bo i tych nawet , co nas prze-
śladowali , co na nas potwa-
rzami miotali , aby tylko
Rzpltey gubić niechcieli , usta-
wnie ich ostrzegając , spokoj-
nemi i szczęśliwemi widzieć
pragniemy ; bo majątku Rzplt ,
i własności każdego współ-
braci naszych strzegąc , z pil-
nością , to co mamy , i życie
nawet , wam współ-bracia !
i wspólney Rzeczypospolitey
poświęciliśmy.

W poprzednich Uniwer-
sałach okazaliśmy Narodowi
cel prac naszych ; zbliży się
wkrotce

wkrótce moment, w którym skutek okaże: iak stałość nieprzelamana, i cnota interesem własnym niekalana, Ojczyźnie swoiey służyć umie.

Konfederacya Generalna ustanowiwszy Deputacyą z grona Generalności Obojga Narodow do przygotowania Projektów Rządowych, kretkim rzutem okazała cel prac, do których ich obowiązue, a przyspieszając dzieło podźwignienia Rzpltey spiskiem 3go Maja wywroconey i zniszczoney (którą na trwałych i bezpiecznych wzniesie fundamentach) przypomina współ-braciom w domach pozostałym, aby myśli swoie celem dobra Rzpltey do Marszałkow Narodowych, lub do wyznaczoney Deputacyi przyślali.

Oświadczam przytym przed Narodem Republikantskim z tą otwartością, którą cnota dobrze czyniąca mieć zwykła, że od dnia 15go Lutego przygotowane przez Deputacyą projekta, do uchwały i exekucyi przedsięwzemie; a

na ten koniec wszystkich Konfyliarzow Generalney Konfederacyi O. N. ażeby na ten dzień ziechać nieomieszali, miłością dobra publicznego obowiązue.

Nie będziemy więcej Narodzie Republikantski! zwozdzić się fałszywie rozślanemi maximami, iakoby Polska Rzplta trwać nie mogła; przeświadczeni, że takowe systema wpaiane były przez tych, co panować Rzpltey przedsięwzięli, mniej baczni, że tym i siebie i Polskę zgubić mogli.

Nie uwierzemy więcej zdradliwey i nierostropney nauce, aby władzę Wykonawczą, w ktorey moc cała Państwa zawisła, w ręce iedne oddawać, bo wolnemi być, a Ojczyznę Rzplta mieć chcemy.

Reszta potym.

Z AUSTRYI.

Pewne wiadomości.

W Niedzielę dnia 23go Grudnia r. p. był na audien-
C z cy

cyi z pożegnaniem u J. C. K. Mci. JP. Hrabia de Haugwitz, który dotąd będąc K. Frufkim Pofsem, i Pełnomocnym Ministrem u Dworu J. C. K. Mci. na aktualnego Stanu i Korrespondencji Ministra J. K. Mci. Pruskiej nominowany został.

Z NIEMIEC.

Pewne wiadomości.

Dnia 13. Grudnia przyjechał z Londynu do Hanoweru Kurier z rozkazem, żeby 4000 żołnierzy w gotowości były, ażeby oni iako do Rzeszy Niemieckiej posilkowa należytość przeciw Francuzom w pole wyzli, nad któremi General Busch komendę obiał.

Z FRANCYI.

Potwierdzone Wiadomości.

Inkwizycja Króla Ludwika XVI. dnia 11go o 2 godzinie po południu następującym sposobem przedsięwzięta była.

General Gwardyi Narodowej Paryskiej (Piwowar Santerre) dał znać o przybyciu Króla, którego na rozkaz Prezesa natychmiast do kratak przyprawdzono, gdzie mu też siedzenie przygotowane było. Głębokie milczenie wtedy panowało. Król zaś bynajmniej niepomieszczanym być zdawał się, ale zupełnie spokojnym, i wolnej myśli być okazywał się. Prezes Barrere tak do J. K. Mości rzekł: Ludwiku! współstwo oskarża WPana, a Narodowa Konwencja pozzywa przed swoje kratki, ażebyś aktu słuchał, który przestępstwa WPana w sobie zawiera, a na zapytania odpowiadał, które WPanu zadawać będą.

Sekretarz Mailhe całą żalobę czytał; Król słuchał jej z uwagą, a ani najmniejszego pomieszczania lub odmiany na jego twarzy niepostrzegano.

Potym Prezes na każdy punkt żaloby pytania mu zadawać zaczął.

Py-

Pytanie Dnia 20go Czerwca 1789 przerwał W Pan Seffie Zgromadzenia ustanowić się mającego, które się przeto w domie balowym zgromadzać musiało. Coż na to W Pan odpowiesz?

Odpowiedź Krola Na ten czas żadnego Prawa w tych rzeczach danego niebyło.

P. Dnia 23go Czerwca fałę Zgromadzenia bagneta mi otoczyć W Pan kazaleś, tyrańską deklaracją wydał, i Reprezentantom Narodu do domu powrócić rozkazał.

Odp. Taka, iak i przesła.

P. Długo W Pan szukał sposobu, ażebyś prawa względem zniesienia pańskich dochodow, praw, i dzieścicin do exekucyi przyprowadzić uniknął. Długo się opiekował, przyńać, aby prawa te ogłoszone były. Pułk Flanderki tu odwołał. Wielu obywatelów w Werfalu śmierci przyczyną byłeś. Do-

wod tego przestępstwa wiego obserwacjach pod roym Września 1789. zawiera się.

O. Miałem natenczas prawo dać rozkaz woysku do maszerowania. Nigdy wołą moją niebyło krew rozlewać. A nad Dekretami moje uwagi czynić mogłem.

P. Kokarda *obecności W Pana przy obiedzie Gwardyi nogami deptana, a biała kokarda przypięta była.

O. To jest fałszem, żeby się to w mey obecności stało. Bo tego nigdy niebyło.

P. Dnia 20go Lipca 1790 Roku wypełnił W Pan przysięgę, którey niedotrzymał. Milliony rozdał, ażeby ducha powszechnego zapomniano. Fałszywą popularność przyjął, ażebyś wolność zamordował. Użył Talona i Mirabeau, ażebyś duch powszechny zepsuł.

O. Nieprzypominam sobie, co się na ten czas stało, ale to wszystko przed Konstytucją było.

P.

P. Podług planu przeciwney Rewolucii, na którym własną ręką W Pana uwagi przyłączone są, na przedmieścia udałeś się, i tamże pieniażdze rozrzucałeś:

O. Moim naywiększym to było zawsze ukontentowaniem tych wspomagających, którzy wsparcia potrzebowali. Lecz w tym żadnego zamiaru skutecznego niebezpiecznych projektów nie miałem. (Tu widać było, iak się Ludwikowi lzy w oczach zakręciły.)

P. W roku 1790 myślałeś pierwszą razą uciekać, Dnia 28go Lutego wiele się, Szlachty do Tuilleries zgromadziło, żeby W Pana ucieczkę zaślonyli.

O. Ta skarga jest nieprawdziwa.

P. Dnia 21go Czerwca uciekłeś, i zfałszowanego paszportu do tego użyłeś. Kilku dniami wprzód Konstytucją formującemu Narodowemu Zgromadzeniu pisałeś

W Pan, iż prawa do exekucyi przyprowadzić każesz.

O. Odwołuję się do tego, com Narodowemu Zgromadzeniu względem moiey podróży na ten czas oświadczył.

P. Byłeś W Pan przyczyną rozlania krwi w Nancy, i toż usprawiedliwiałeś. Korrespondencją z Fayettem i Biskupem de Klermont trzymałeś, która dowodzi, że Konstytucją obalić chciał. W Marzfeld krew Mieszczaną płynęła.

O. Wszystko, co się od 14go Lipca 1791 Roku stało, mnie przypisane być niemoże. Nakoniec nic niewiem o tym.

P. Staraleś przez zapłaconych pałzkwile piszących assignaty w swej cenie zniżyc. Za kray uchodzącym potekcią dawaleś; i im wielkie summy posyłałeś. Wiedziałeś W Pan o tym, że Królowie Węgierski, i Pruski w Pilnic przymierze z sobą zrobili,

bili, ażeby W Pana znowu na Tronie posadzili, — a przeciwieństwo W Pana Narodowemu Zgromadzeniu żadney wiadomości o tey Konwencyi nieuczynił, i aż dopiero późno.

O. O tym ułożeniu doniosłem, skoro tylko o nim się dowiedziałem. Nareszcie podług Konstitucyi, to do Ministrów należy.

P. W Arles i Avignon krew miąższan rozlewana była. A Kommissarze, których W Pan wysłałeś, to nieszczęście jeszcze powiększyli.

O. Kommissarze mieli swe instrukcje, ia żadnego z nich nieznałem, ponieważ mi oni od Ministrów proponowani byli.

P. W Nimes, Montanban, Jaleś krew płynęła, a W Pan nic nierobiłeś, to nasienie przeciwney Rewolucii zadusił, aż poki bunt w Cevennes pod pod Duffaillant niewybuchnął.

O. Te rzeczy nie do mnie, ale do Ministrów należą,

ktorzy za to odpowiadać mają. Wszystkie im potrzebne rozkazy dałem.

P. W Pana swoiey Leibgardyi w Koblenz płacileś.

O. Skoro dowiedziałem się, że korpus Leibgardyi nad Renem wystawiono, iuż nic więcej płacić niekazałem.

P. W Pana Bracia wychodzących za kray zbierali, i na czele ich byli, a W Pan dopiero na ten czas, kiedy iuż późno było, temu oparłeś się. Dowod tego jest w iednym bilecie, który ieden z W Pana Braci pisał, i który to opiewa: Nas tu jest dwóch, ktorzy iedną tylko duszę, i tylko iedną wolą, W Panu służyć mamy.

O. Nieuznaię tych listów Braci moich, i o tym bilecie nic niewiem.

P. Na końcu Listopada 1791 woyska tylko 10000 było, a zatym W Pan nieprzy należycie o bezpieczeństwo Kraiu dbałeś.

O.

O. Wszystkie rozkazy do Ministrów wydałem, ażeby werbunek wojska przyspieszyli. Konfignacye Narodowemu Zgromadzeniu podane były. Nie moją to iest winą, że się Ministrowie uwiedli.

P. Daleś W Pan po chop wojsku do dezercyi, żebyś go swym Braciom posłał. Dowód iest w liście Toulougena do iego Braci. Zadnych innych Agentow, iak tylko zdrayców do cudzych Dworów nie używałeś, z których wielu koło tego pracowało, ażeby pokoy z Turkami przyspieszyli, aby wojsko Austriackie nad Ren przyść mogło. To widać z listu Choiseul — Gouffier.

O. To wszystko nieprawda, Choiseul nie powiedział prawdy.

P. Już nierychło, i dopiero na ten czas, kiedy już wojsko w marszu było, Narodowemu Zgromadzeniu WP. doniosłeś, że Prusacy po nad Ren ciągną.

O. Bom wprzod o tym niewiedział.

P. Mianowałeś W Pan Dabancourta na swego Ministra, który wnukiem Kalona był, ogłosiłeś z Wojska nasze Fortece, i poddania się Londry przyczyną stałeś się.

Niewiedziałem, że Dabancourt wnukiem Kalona iest, Niekazałem Fortec z wojska ogłaszać. Niepozwoiliłbym sobie nic takowego czynić.

P. Zniszczyłeś W Pan naszą marinarkę. Officerowie za kray powychodzili, a innym abszty dałeś. Bertranda zaś Morskiego Ministra utrzymałeś.

O. Czyniłem, co podług sił moich mogłem, ażebym morskich officerow nazad utrzymał. Morskiego Ministra mogłem utrzymać, bo Narodowa Konwencja niedekretowała, że on zaufanie Narodu utracił.

Reszta potym.

Z ANGLII.

Pewne wiadomości.

Król dał prywatną audiencją 5. Grudnia r. p. Barono-

wi

wi Nagel Gońcowi od Generalnych Stanów przyślanemu w obecności Ministrów. Bez wątpienia terazniejszy wzruszenia, i otworzenie Scheldy od Francuzów^w rzeczy samey przedsięwzięte iey celem są, do których iak здаie się być mocno postanowione, ani Generalne Stany, ani Anglia nic przykładać się niebędą. Po audiencyi Hrabia Chałam, Lord Hood, i inni Kommissarze Admiralności Królowi stan Flotty, i dane rozkazy do dalszego uzbraiania się przelożyli. Okrętow liniowych 12, z proporcjonalną liczbą Fregat iuż do żeglugi są gotowemi, wiele innych letkich statkow z rozkazami zapieczętowanemi w różne okolice rozessano.

Woysko do terazniejszyey służby zebrane tylko do 6700 Żołnierzy wynosi, ci po większey części tak iak Narodowe woysko w okolicach Londynu razem skupieni będą, gdzie wkrótce do 10000 żołnierzy na około rozstawieni zostaną. Wielu oficerów, którzy na iakim bądź klubie równości lub rewolucyi za

współczłonków zapisani byli, z listy promocyi wymazani zostali.

Przedsięwzięte ostrożności, i dzielność Magistratów, Londyn i znim całe Królestwo przeciw wszelkiemu złe myślących kufzeniu się zabezpieczać zdaia się. Mało kto z nich pokazać odważy się, przeciwnie liczba przyiaciół Rządu Angielskiego rośnie.

Szofta Kontynuacya.

Referatu Pana Mędrskiego o wolności.

Nauczyciel mój tłoma-
czenie się moje usprawiedli-
wiającym weyrzeniem udarował, lecz oraz moia gorliwość do litosnego śmiechu go przy-
musiła. Coś mi powiedziałeś, rzekł on. Sądziśże, po nie-
iakięj chwili rzekł daley, iż samo złączenie się dobrych, lub tych, którzy się dobremi mianują, lub dobremi być się widzą, do wspólnego bronienia się iuż tak dostatecznym jest, żeby ich w używaniu wolności swoiey zassoniło?
Mam ia w tey mierze me
D wāt-

wątpliwości, które mi podane szrodki podeyrzanemi czynią. Nic o tym wspomnieć niechcę, że liczba dobrych mnieyszą, a zatym słabszą częścią być może, pominę i to, iż gdyby nawet równa ich liczba była, to przecież zli słą swoją zawsze przeważyc by musieli, bo więcey czasu do wymyslenia i uskutecznienia napści i uszkodzenia mają, ile że te im korzyści przynoszą, iż się w obfitości żywią, a więc ich od wszelkiey około wyżywienia się troskliwości uwalniają; ponieważ im więcey szrodków posilkowych, pozwolonych i zakazanych na odwodzie stoi. Oprocz tego w tym samym ziednoczeniu się taką słabość upatruję, iż żadnego z niego skutku sobie obiecywać nie mogę. Zastanów się tylko sam moy przyjacielu! Że sama wola, samo złączenie się do obrony dostatecznym nie jest: trzeba tu prawdziwe znać szrodki, trzeba ich użyć, lecz czyż to się stanie? Trudną rzeczą jest wprowadzić dla nas, którzy już w uformowanym Rządzie Kraiowym urodzili-

śmy się, i ustawnie w nim żyjemy, zasięgnąć myślą owe czasy, w których tych Państw i Kraiów ieszcze nie było, lecz dopiero się formowały, a przecież koniecznością jest z nich myślą przynajmniey wybiec, ażeby niedostateczność samego ziednoczenia się poznać, i rozważyć: iakieby też szrodki posilkowe znaleźć się mogły, aby tey niedoskonałości zaradziły. Rzućmy myślą na owę część wewnętrznę Afryki, lub północnę i południową Ameryki, albo też na 5tą Część Swiata Ulimaroa, gdzie dotąd ieszcze ludzie, ieszli doniesieniom, które od niektórych przyjeżdżających, o tym mieliśmy, zawierzyć można, w niezłączonym stanie natury żyją. Wystawmy sobie, iakie gwałtowności, i rozboystwa złych ludzi dobrym uczuć się dały, że w rodzony swej wolności nieżywaią. W głębokim zamyśleniu się nad swą słabością, i niewolą biedni tu i owdzie błakaią się, i gdy się zdybia, na swoje dolegliwości na wzajem utyskuia. Ale pozwolmy

na

na to, że komu to na myśl padnie, toby nam się żadnem niewydarzyło, żebyśmy razem byli, i sobie na wzajem pomoc dawali, a to by ich determinowało: żeby na potym tak blisko siebie mieszkałi, iżby sobie w podobnych przypadkach pomoc dać mogli. Wydarza się więc przypadek, że ich ktoś zaczepić chce, i oni bronić się mają. Lecz kiedyż, gdzie, i iak? — Tu gada mądry, i głupi, nierozumny młodzieniec, i doświadczenie mający sttarzec, bojaźliwy, i odważny, mądry, i ten co nie ma nic, coby mógł utracić. Każdy chce, żeby się jego myśl utrzymała, każdy chce swą wolę czynić. Kłocą się więc, a czas zginął. Nie chcą się na miejsce i szrodki swego bronienia się ugodzić, i sily ich zbyt słabemi są, dla tego, bo albo nie wszystkie swe sily łączą, albo przez niechęć, onych z wszelkim nateżeniem nieużywają. Ktoż im na ten czas rozkazać może? kiedy oni być posłusznymi nieprzyrzekli. Ktoż ich przymusić może, gdyby się

opierali. Na coż się zda to im przekładać, że oni sobie na wzajem pomoc przyobiecali? to oni na to odpowiadzą, to, czego wy od nas wymagacie, nie jest bliższą pomocą, i my ją za taką nieuznaniemy, prawo zaś sądzenia o tym, jest częścią naszej naturalney wolności. Wolność więc od proponowanego ziednoczenia się wyobrażona czystym jest omamieniem. Dajmy, to żeby iednemu, lub kilku prawa, nad rodzajem i sposobem bronienia się wyroku dawania pozwolono: żeby innym złączonym, lub sprzymierzonym obowiązek swych sił, podług tego wyroku do wspólney obrony użycia nakazano; lecz gdzież jest owa naturalna wolność? gdy nie swego rozumu, ale rozumu drugiego, lub wielu innych słuchać potrzeba? — Pomwśl nad tym, daję ci czas na to. Czy potrafisz tę wątpliwość uprzątnąć?

(Kontinuacja w przyszłym dzienniku.)

WIADOMOSCI

z dodatkow do LwowskielWiado-
mości tygodnych Nr. 203.
a 104. 1792.

I. Z strony C. K. Sądu Szlacheckiego Lwowkiego edyktalnie obwieszcza się, iż dwie obligacie Nadworney Kamery 1wfza pod datą 22go Lutego 1786 Nro. 7325 na sumę 150 Ryń. Szpitalowi, 2ga pod taką Nro. 7328 na sumę 150 Ryń. Kosciolowi Parafialnemu Rudnickiemu srużące zginęły. Przeto pozywaią się wszyscy, którzyby one, albo iakie prawo do nich mieli, ażeby ie w przeciągu roku iednego 6 niedziel i 3 dni, przed tymże Sądem okazali, lub prawa swego dowiedli, bo po upłynieniu tego terminu nietylko te zgubione obligacie za nieważne ogłoszone, i umorzone, ale też inne nowe natomiast wydane zostaną.

II. Magistrat Stołecznyego Miasta Lwowa obwieszcza, iż Kamienica Franciszka Xawerego Solskiego w rynku pod Nrem. 36 stojąca, Sądownie do 30995 Ryń. otaxowana, w 3 terminach, to iest: 11go Grudnia r. p. 17 Stycznia, i 12 Lutego r. b. 1793, na Ratuszu tuteyszym o 3 godzinie przez publiczną licytacją, i to na pierwszym i drugim terminie nad taxę, na trzecim zaś niżej taxy przedana będzie,

III. Jaworowska Dobr Stanu Direkcja obwieszcza, iż na potrzebę tuteyszego Browaru 3900 korcy siodu ięczmiennego przez publiczną licytacją dnia 24go Stycznia 1792 odprawic się mającą skupowane będą; Chcący więc tenże przystawić w tuteyszey Ekonomiczney Kancellaryi w dzień stawić się, i tak kwotą pieniężną złożyć się mającą, iaka od Summy Kapitalney za niego braney po 10 od sta wypadnie, opatrzyc się powinni.

IV. Na gościńcu Janowskim przy naybliżzym lesie znaleziony iest worek z płotna lannego z dwiema bochenkami chleba białego, i iedną sztuką kanefasu, właściciel więc iego w 6 niedzielach do tuteyszego Sądu Delegowanego Woyskowego zgłosić się, i w tey mierze wywieść się ma.

V. Drochobycka Dobr stanu Direkcja ogłasza, iż Woytostwo Klimiec z przynależytościami dnia 15go Stycznia r. b. w trzechletnią arendę od 1go Lutego poczynając, puszczone będzie. Cena Fiskalna 820 Ryń. 15 kr wynosi, chcęc mający do tey arendy nietylko na dzieńznaczony w Kancellaryi Direkcyci znaydować się, ale też pieniężną kwotę przed licytacją, tudzież Kaucją w 8 dniach po licytacyi, po 10 od sta roczney Summie arendy wrownywaiącą, złożyt powinni.